

שביעות רצון של סטז'רים ברפואה בתקופות שגרה וחירום

מחקר פרוספקטיבי לאורך 36 חודשי מעקב במרכז רפואי שלישוני

Medical Interns Satisfaction During Routine and Wartime Conditions: A 36-Month Prospective Study in a Tertiary Medical Center

אביגיל זכות^{1,2}, ד"ר מור וקנין³, ורד רובינזון^{3,4}, רעות שהם³, פרופ' גדי סגל^{3,5}, פרופ' רחלי מגנזי¹
¹ הפקולטה למדעי החברה, התכנית לניהול מערכות בריאות, אוניברסיטת בר-אילן, ² מחלקת א"ש ומצוינות, המרכז הרפואי שיבא תל השומר, ³ רשות ההוראה, המרכז הרפואי שיבא תל השומר, ⁴ הפקולטה למערכות בריאות, אוניברסיטת אריאל, ⁵ הפקולטה לרפואה ע"ש גריי, אוניברסיטת תל אביב

OR 1.36

סיכוי גבוה יותר לשביעות רצון גבוהה בתקופת המלחמה

+6.4%

עלייה בשביעות הרצון בתקופת המלחמה

488

סטז'רים
במהלך 36 חודשים

1,033

שאלונים
שנאספו

גורמים הקשורים לשביעות רצון כללית גבוהה

מודלים של רגרסיה לוגיסטית רב-משתנית | תוצאה: שביעות רצון כללית גבוהה 4-5

מודל 1 תקופה + מגדר				
משתנה	קבוצת ייחוס	קבוצת השוואה	יחס סיכויים	מובהקות
תקופת המחקר	שגרה	מלחמה	1.36	$p=0.027$
מגדר	נשים	גברים	0.86	לא מובהק

מודל 2 מודל מורחב: תקופה + מגדר + סוג מחלקה + מקום לימודי הרפואה				
משתנה	קבוצת ייחוס	קבוצת השוואה	יחס סיכויים	מובהקות
תקופת המחקר	שגרה	מלחמה	0.99	לא מובהק
מקום לימודי הרפואה	חו"ל	ישראל	0.65	$p=0.007$
סוג מחלקה	פנימית	כירורגיה	0.13	$p<0.001$
סוג מחלקה	פנימית	רפואה דחופה	0.27	$p<0.001$

במודל המורחב, סביבת ההכשרה - ולא תקופת המלחמה כשלעצמה - הסבירה את עיקר ההבדלים בשביעות הרצון.

שיטות

מחקר כמותי, מתאמי הנתונים נאספו באמצעות שאלון אנונימי מקוון שהופץ אחת לחודש לכלל הסטז'רים כלל 5 תחומי שביעות רצון (סולם ליקרט 1-5) + שתי שאלות פתוחות

המלצה על רכישת ידע ומיומנות יחס צוות סעודי יחס צוות רפואי קליטה למחלקה

תקופת המחקר חולקה לשתי תקופות:

- בוצעו ניתוחי חי-בריבוע
- רגרסיה לוגיסטית רב משתנית
- ניתוח מגמות לאורך זמן

רקע

- שנת הסטאז' מהווה שלב מעבר קריטי בין ההכשרה האקדמית לעבודה קלינית.
- שביעות רצון הסטז'רים נחשבת מדד מרכזי לאיכות ההכשרה, לרווחה מקצועית ולמניעת שחיקה בקרב רופאים צעירים.
- מחקרים מצביעים על כך שעומסי עבודה, איכות ההדרכה, יחסי הצוות ותמיכה ארגונית משפיעים על חוויית הסטאז'.
- עם זאת, קיימים מחקרי אורך מעטים בלבד הבוחנים שביעות רצון סטז'רים בתקופות משבר מתמשך.

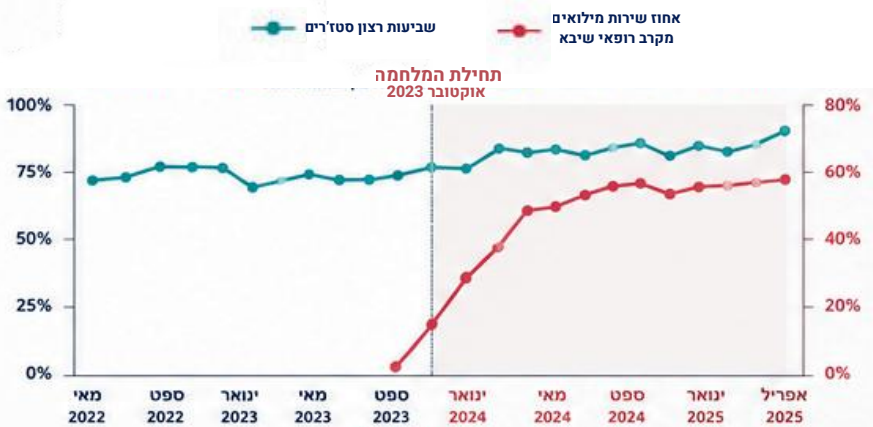

מטרות

- לבחון מגמות בשביעות רצון של סטז'רים במרכז רפואי שלישוני לאורך 36 חודשים, תוך השוואה בין תקופת שגרה לתקופת מלחמה.
- בנוסף, נבחנו הבדלים לפי מגדר, סוג מחלקה ומקום לימודי הרפואה.
- גיבוש המלצות לשיפור חוויית הסטאז'.

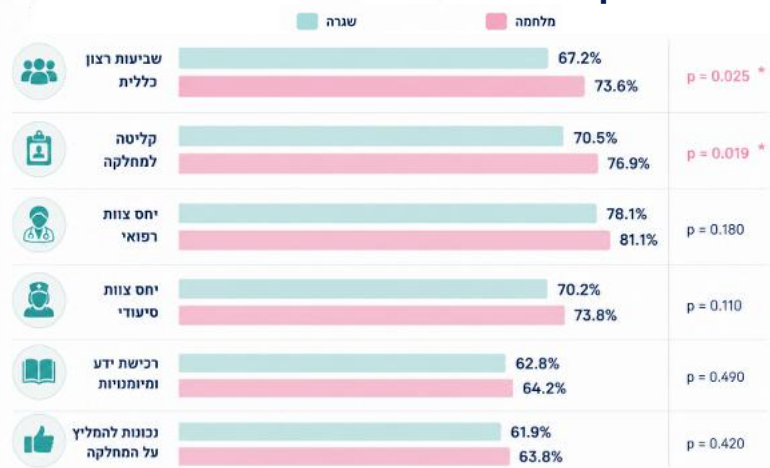
שביעות רצון לאורך 36 חודשים

מגמה לפי תקופות

למרות עלייה בשירות מילואים בקרב רופאי שיבא המלמדים את הסטז'רים, שביעות הרצון שלהם לא פחתה

שביעות רצון לפי תחומי המדידה: שגרה לעומת מלחמה

רק שביעות הרצון הכללית ותהליך הקליטה למחלקה השתפרו באופן מובהק; יתר התחומים נותרו יציבים.

מסקנות והמלצות

בניגוד למצופה, שביעות הרצון הכללית לא ירדה בתקופת המלחמה ואף עלתה.

השיפור המובהק התמקד בעיקר בתהליך הקליטה למחלקה, בעוד יתר תחומי שביעות הרצון נותרו יציבים.

במודל המורחב, ההבדלים בשביעות הרצון הוסברו בעיקר על ידי מאפייני סביבת ההכשרה: סוג המחלקה ומקום לימודי הרפואה.

קליטה וליווי מחלקתי מובנים עשויים לשמש מנגנון חוסן ארגוני בהכשרת רופאים צעירים.

חוסן הכשרתי בזמן חירום נבנה

עוד לפני המשבר -

בתהליכי קליטה, ליווי ותמיכה מחלקתית.